

OBSERVAȚII PRIVIND COMPORTAMENTUL IPSOSULUI DE TIP NEW FUJIROCK ÎN PROCESUL ALCĂTUIRII MULAJELOR

Ileana Ildiko ZAHARIADE

Tipul de ipsos New Fujirock care este un ipsos dentar, a fost în ultima vreme folosit pentru confecționarea în principal a mulajelor după monede. În cele ce urmează nu ne vom opri asupra procedului de lucru în sine, binecunoscut de altfel, ci doar asupra unor aspecte care vizează:

1. comportamentul materialului în sine în condiții de prelucrare și temperaturi specifice de laborator;
2. comportamentul ipsosului în timpul lucrului;
3. procedeele pe care le-am folosit pentru depășirea unor neajunsuri și pentru obținerea unei calități superioare a mulajelor.

Ipsosul de tip New fujirock se pretează în general la o prelucrare mecanică, de unde unele inconveniente din punctul de vedere al calității la prelucrarea manuală.

Un studiu al calităților sale fizice și o practică relativ îndelungată în muncă cu acest produs ne îndreptățesc să menționăm pe scurt următoarele sale caracteristici:

- a. este un ipsos foarte fin de culoare crem;
- b. după întărire imită bine ceramica atât în ce privește aspectul exterior cât și la sunetul produs prin lovire ușoară;
- c. timpul de lucru până la începerea prizei este de 9 minute.

Datorită fineții particulelor componente, fidelitatea mulajelor lucrate din acest material va fi foarte mare, cu suprafețe extrem de netede și cu un aspect sticlos. Aceasta va permite redarea celor mai fine detalii de pe monede. De obicei masa compactă a materialului se obține prin folosirea unui vibrator mecanic.

O prelucrare manuală impune însă, conform experimentărilor proprii, următoarea **metodologie**:

1. Se curăță bine locul unde se execută mulajul deoarece cele mai mici particule de praf sau alte impurități existente pe plastilină se vor imprima pe mulaj;
2. Plastilina pe care se face copierea imaginii de pe monede trebuie să fie de calitate superioară, fină, cu plasticitate foarte bună; în acest scop se poate folosi o marcă bine cunoscută de plastilină (germană, italiană sau englezească).
3. Amestecul de ipsos trebuie să conțină 100 g.ipsos la 20ml apă, urmând să se omogenizeze energetic cu o spatulă timp de 30-60 secunde.
4. Pentru a împiedica lipirea efectivă a monedelor, bunăoară de plastilină, am folosit pudra de talc pentru finisarea foarte atentă a suprafeței plastilinei prin îndepărtarea unui surplus care reține aerul și face suprafața mulajelor poroasă. Aceasta din urmă operație este importantă deoarece ea depinde în mare măsură de aspectul final al mulajului.

Pregătirile fiind făcute, a urmat să rezolv două din comportamentele amestecului de ipsos care dăunau aspectului mulajului. Este vorba de faptul că amestecul nu are tendința

de a se extinde pentru a umple bine golurile și tinde să se adune precum picătura de apă pe o suprafață grasă. Ca urmare a acestui fapt, mulajul va avea marginile incomplete (franjurate), cu goluri. Pentru a împiedica acest lucru, după turnarea amestecului de ipsos în formele de plastilină, am eliminat bulele de aer, care s-au ridicat la suprafață prin batere ușoară de masa de lucru. Practic acest procedeu înlocuiește vibratorul mecanic care are același rol.

5. Am încetinit producerea bulelor de aer și prin expunerea la o temperatură de 1-2°C a plastilinei timp de 20-30 minute, după care mulajele au fost turnate. Acest ultim procedeu a fluidizat amestecul de ipsos care a umplut mai bine golurile iar eliminarea bulelor de aer la o temperatură mai scăzută a fost mai mică și prin urmare, mulajele au avut un aspect mai neted și sticlos.

6. A urmat un procedeu de uscare timp de 3-4 ore după care am decofrat piesele. Uscarea totală a mulajelor a mai durat încă alte 3-4 ore. Este important de reținut, oricum, faptul că temperatura constituie elementul determinant în procesul de turnare și uscare cu scopul obținerii unor suprafețe de o calitate superioară.

Am observat că acest tip de ipsos manifestă o sensibilitate accentuată chiar la fluctuații mici de temperatură. În acest sens este de remarcat că o creștere a temperaturii provoacă o eliminare mai rapidă a bulelor de aer din amestecul de ipsos și ca urmare, suprafața mulajului, va rămâne poroasă.

Am ținut să comunicăm aceste observații personale rezultate din folosirea ipsosului de tip New Fujirock, ceea ce mi-a permis obținerea unei fidelități remarcabile a mulajelor pieselor copiate.